

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
1. ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	
1.1. Η σημασία της πρώτης γεωργικής επανάστασης στη διαμόρφωση των γεωργικών συστημάτων	16
1.2. Πρώιμα γεωργικά συστήματα και η διάδοσή τους στον ευρωπαϊκό χώρο	17
2. Η ΠΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ (PREINDUSTRIAL) ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	
2.1. Διαρρύθμιση του γεωργικού χώρου και συστήματα καλλιέργειας.....	23
2.1.1. Το αγροτικό τοπίο και παράγοντες που το διαμορφώνουν.....	23
2.1.2. Οικιστική διάταξη.....	26
2.1.3. Γαιοκτησιακό καθεστώς	29
2.1.4. Συστήματα καλλιέργειας	32
2.2. Αναδιαρθρώσεις του γαιοκτησιακού καθεστώτος και οι περιφράξεις..	40
2.2.1. Ο δρόμος της Αγγλίας στην αλλαγή των αγροτικών δομών	40
2.2.2. Οι αναδιαρθρώσεις του γαιοκτησιακού καθεστώτος στην υπόλοιπη Ευρώπη.....	42
3. Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ – ΟΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ	
3.1. Οι προκλήσεις της προβιομηχανικής γεωργίας και η σημασία της δεύτερης γεωργικής επανάστασης στην εξέλιξη της γεωργίας και στην οικονομική ανάπτυξη	49
3.2. Η πορεία μετάβασης από τη γεωργία συντήρησης στη γεωργία αγοράς στις διάφορες χώρες.....	52

4. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΔΕΚΑΕΤΙΕΣ ΤΟΥ 19^{ου} ΑΙΩΝΑ ΩΣ ΤΟΝ 2^ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ	
4.1. Οι άξονες ανάπτυξης	55
4.2. Μετασχηματισμός των αγροτικών δομών και καλλιεργητικές προσαρμογές ως την οικονομική κρίση του 1930.....	56
4.2.1. Η εντεινόμενη τεχνολογική ανάπτυξη.....	57
4.2.2. Η προϊούσα κοινωνική σταθερότητα.....	59
4.2.3. Ο διεθνής ανταγωνισμός και η πρόκληση της αμερικανικής γεωργίας	59
4.3. Η γεωργία από την οικονομική κρίση του 1929-30 ως τον 2 ^ο παγκόσμιο πόλεμο.....	64
5. Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ 2^ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ ΩΣ ΣΗΜΕΡΑ – Η ΤΡΙΤΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ	
5.1. Η νέα περίοδος γεωργικών πλεονασμάτων.....	69
5.2. Η σύγχρονη γεωργική επανάσταση – Η εκβιομηχάνιση της γεωργίας..	72
5.2.1. Ιστορική εμφάνιση του προτύπου της εκβιομηχανισμένης γεωργίας	73
5.2.2. Η διαδικασία της γεωργικής εκβιομηχάνισης τη σύγχρονη εποχή	75
5.2.3. Οι παράγοντες της αγροβιομηχανικής ολοκλήρωσης της γεωργίας	81
6. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΖΩΝΗΣ	
6.1. Βασικές έννοιες.....	121
6.2. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη μελέτη και ερμηνεία της οργάνωσης των γεωργικών συστημάτων στο χώρο.....	123
6.2.1. Η οικολογική προσέγγιση.....	125
6.2.2. Η οικονομική προσέγγιση	128
6.2.3. Η κοινωνιολογική-προσωποκεντρική προσέγγιση.....	147
6.3. Τυπολογία της παγκόσμιας γεωργίας.....	149
6.4. Κύρια γεωργικά συστήματα	158
6.4.1. Το σύστημα της μεικτής γεωργίας (mixed farming system or commercial crops and livestock system).....	160
6.4.2. Το σύστημα της γαλακτοπαραγωγού κτηνοτροφίας (dairy farming system)	181
6.4.3. Το σύστημα της μεγάλης κλίμακας σιτηροκαλλιέργειας (large scale grain production system).....	192

6.4.4. Η ατλαντική ζώνη εμπορικής καλλιέργειας φρούτων και λαχανικών στις ΗΠΑ και απομακρυσμένες ζώνες του συστήματος (atlantic commercial fruit and vegetable belt and its outliers).....	200
6.4.5. Το σύστημα της εκτατικής κτηνοτροφίας (ranching system)	203
6.4.6. Η μεσογειακή γεωργία (mediterranean agriculture).....	208
6.4.7. Η περίπτωση της γεωργίας του Ισραήλ – Ένα παράδειγμα σύγχρονης γεωργίας σε δυσμενές περιβάλλον του μεσογειακού χώρου	236
7. Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ (ΠΡΩΗΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ)	
7.1. Η ανάπτυξη της ιδεολογίας περί σοσιαλιστικής γεωργίας	245
7.2. Χώρες του κόσμου με σοσιαλιστική οργάνωση της οικονομίας	247
7.3. Τα στάδια μετάβασης στη σοσιαλιστική δομή	249
7.4. Η γεωργία και τα γεωργικά συστήματα πριν και μετά την μετάβαση στο σοσιαλιστικό καθεστώς.....	250
7.4.1. Η περίπτωση της Ρωσίας.....	250
7.4.2. Οι λοιπές χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.....	262
7.5. Οι ιδιαιτερότητες του σοσιαλιστικού μετασχηματισμού σε χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.....	269
7.6. Η ατομική ιδιοκτησία – Η οικογενειακή εκμετάλλευση στη σοσιαλιστική γεωργία	275
7.7. Ο μετασχηματισμός της γεωργίας από τα τέλη της δεκαετίας του 1980 και εξής	278
7.7.1. Το παγκόσμιο οικονομικό πλαίσιο την εποχή της κατάρρευσης των σοσιαλιστικών καθεστώτων	278
7.7.2. Η κοινωνική στρωμάτωση στις κολλεκτίβες και τα κρατικά αγροκτήματα και η σημασία της στη διαδικασία της αλλαγής... ..	281
7.7.3. Η διαδικασία μετασχηματισμού της γεωργίας – Η διάλυση των κολλεκτιβών και των κρατικών αγροκτημάτων	283
7.7.4. Οικονομικοκοινωνικά προβλήματα της νέας οικογενειακής εκμετάλλευσης	296
7.7.5. Κατηγορίες γεωργικών μονάδων και κοινωνική διαστρωμάτωση στη μετα-σοσιαλιστική αγροτική κοινωνία	300
7.7.6. Η ένταξη των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης στην Ε.Ε. και η εικόνα της γεωργίας τους σήμερα.....	305
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	316
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΩΝ	326